

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: 1970'ernes boligpolitik

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1969

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

[1970'ernes boligpolitik](#) 3

[1970'ernes boligpolitik](#) 4

[1970'ernes boligpolitik](#) 5

[1970'ernes boligpolitik](#) 6

Partiforeningernes
kommentarer til
OPLÆG TIL

SF

DEBAT

BOLIGPOLITIK
SOCIALPOLITIK
PARTISTRUKTUR

SF 1970'ERNES BOLIGPOLITIK

PER DICHs FORSLAG:

Hermed fremlægges et forslag til diskussionsgrundlag for et boligprogram for Socialistisk Folkeparti.

Det fremlægges, fordi jeg mener, at det udsendte forslag hverken i form eller indhold er fyldestgørende, ligesom det efter min mening indeholder rent faktiske fejl i talmaterialet — og derved kan give diskussionen op til landsmødet en uheldig drejning. Endelig forekommer det udsendte oplæg mig at være ret så perspektivløst og på nogle punkter et direkte tilbageskridt i forhold til den boligpolitik, SF hidtil har ført.

Det vil bemærkes, at afsnittene om huslejelovgivning og lejerademokrati er ret generelle. Det skyldes, at jeg mener, at der er grund til at behandle dette område for sig selv, eventuelt i et SF-lovforslag om en gennemgribende revision og forenkling af hele lejelovgivningen.

Spørgsmålet om hvad vi skal gøre ved parcelhusbeboernes skattemæssige særstilling må nok også tages op til en særlig diskussion — også af helt aktuelle grunde. Jeg har i oplægget anført een mulighed. Der er givetvis andre. Det forekommer mig at være en sag til hurtig behandling med henblik på forslag i folketinget.

Vi har bolignød. Næsten alle danske familier mærker den, direkte eller indirekte. Der er altid familiemedlemmer, der bor i lejligheder, der er for små, for dårlige, for dyre — eller slet ikke har noget at bo i.

Siden krigen er situationen faktisk blevet forværret, fordi boligbyggeriet ikke er vokset i samme takt som befolkningen, således at vi i dag har lige så mange overbefolkede lejligheder som i 1945, selvom definitionen er den samme: mere end to personer pr værelse.

Samtidig må man konstatere, at langt over halvdelen af boligmassen er små boliger,

at halvdelen — ca 800.000 — ikke har bad,

at en sjettedel — ca 300.000 — ikke har wc,

at halvdelen — ca 800.000 — hverken har central- eller fjernvarme.

Saneringen er gået i stå — eller er aldrig kommet i gang. Læger, politifolk, socialrådgivere og psykologer kan fortælle, hvilke tragiske følger det har for mennesker der bor i slumkvarter-

erne: sygdom, større børnedødelighed, højere kriminalitet — især ungdomskriminalitet — flere skilsmisser.

Og til dette sørgelige billede kan så føjes, at det er blevet dyrere at bo — urimeligt meget dyrere.

Hvorfor?

Fordi vi lever i et kapitalistisk samfund, hvor den kendsgerning at vi mangler boliger er blevet brugt til at jobbe priserne op.

Fordi skiftende regeringer har prøvet — forgæves — at løse landets økonomiske problemer: ved rentestigninger, som rammer byggeriet særligt hårdt.

Fordi man i 1958 afskaffede de billige statslån og helt overlod finansieringen af boligbyggeriet til privatkapitalen.

Fordi man ikke har villet gennemføre jordlove, som kunne sikre de nødvendige byggegrunde til rimelige priser.

Og fordi man totalt har manglet plan.

Hvad skal der til?

Er det håbløst? En stor del af befolkningen synes nærmest at have affundet sig med boligsituationen som noget, der næppe lader sig ændre. Ja, man har endog set unge, som i desperation barrikaderer sig i noget af det usleste slum der findes i landet.

Man boligproblemet kan løses, hvis man har plan — penge — og politisk vilje.

Boligproblemet er vort alvorligste sociale og økonomiske problem. Nu må det være på tide, at de mange smukke ord omsættes i handling. Men Socialistisk Folkeparti vil ikke lægge skjul på, at der skal ofres penge og arbejde — og at det betyder at hver enkelt borger skal være med til at betale.

For der findes kun een måde at løse boligproblemet på: ved at bygge — og det koster penge.

Hvor stort er behovet?

Torre statistikker fortæller os, at der bor »2,9 personer» pr bolig i Danmark. Men det siger ikke noget om den virkelige situation, fordi boligerne ikke er jævnt fordelt, men fordelt efter økonomisk evne, eller efter geografiske og andre tilfældigheder.

1970'ernes boligpolitik

Vil man derfor opstille tal for, hvor mange boliger vi har behov for at bygge, må man undersøge, hvor mange mennesker, der bor i Danmark, hvorledes den eksisterende boligmasse er fordelt, hvor hurtigt befolkningen vokser, hvor mange boliger i den eksisterende boligmasse der må kasseres, hvilke boligtyper der er behov for, hvilke krav befolkningen på grund af velstandstigningen vil stille til fremtidens boliger.

Og man må se på, hvor længe det er formålstjenligt at en bolig skal stå. Hvis boliger skal udskiftes med samme hastighed som tilfældet er nu, må man regne med, at de boliger vi planlægger at bygge, skal stå i ca 300 år! Det siger sig selv, at tale om »fremtidens bolige« så bliver tom snak. Selv hvis vi regner med, at en bolig kun skal stå i 100 år, vil det betyde, at der årligt til »udskiftning« af boliger skal bygges ca 16.000 nye.

Byggecentrum har på grundlag af et omfattende talmateriale foretaget en beregning af boligbehovet i de næste 15 år, altså indtil 1985:

Arsag til behov	Antal lejligheder
Befolkningsstigning og velstandstigning	400.000
Boliger til enlige	140.000
Vandring fra land til by	85.000
Boligreserve	50.000
Sanering	60.000
Nedlæggelse af lejligheder	100.000
Afslusning af ældre boliger	300.000
I alt	1.125.000
Gennemsnitlig årlig boligproduktion	67.000

Vi skal altså bygge mindst 67.000 boliger om året — det er 20-25.000 flere om året, end vi bygger nu!

Hvad koster det?

Her kan man ikke nøjes med at regne med lejligheder af de typer, vi kender i dag. OECD regner med, at vi i Vesteuropa i det kommende tiår vil få en velstandstigning på 50%. Det vil betyde øgede krav til boligerne: større areal, bedre standard, bedre tekniske hjælpemidler, bedre sanitære anlæg, bedre isolering — også lydisolering — og flere og bedre kollektive anlæg.

Hvis man sætter behovet for arealstigning til 15% og behovet for forbedringer til 10%, ser tallene sådan ud i 1968-kroner:

1.125.000 boliger a 110.000 kroner	125 mia kroner
Arealstigning	20 mia kroner
Forbedringer	15 mia kroner

I alt investeringer 1969-85 ca. 160 mia kroner

160 milliarder kroner — det er over 10 milliarder kroner om året!

Har vi råd til det?

Man fristes til at spørge: Har vi råd til at lade være? Svaret må nok blive, at de penge må bruges. Det bliver dyrere og dyrere at lade »sortepers« gå videre. Bolignøden betyder en stadig større belastning ikke blot for den enkelte, men for hele samfundet.

Men pengene skal skaffes — lad os se på hvordan.

Offentlig eller privat finansiering?

Indtil 1958 havde vi statslån til fast, lav rente til finansiering af boligbyggeri. Derfor blev der i efterkrigsårene bygget billigt — ganske vist ikke nok, men det skyldtes først og fremmest mangel og andre restriktioner.

Med boliglovene af 1958 overlod man bogstavelig talt hele finansieringen af boligbyggeriet til det private lånemarked. Denne beslutning er en af de alvorligste årsager ikke blot til de vanvittigt opskruede huslejer og byggepriser, men til en lang række af vore almindelige økonomiske vanskeligheder.

2

Hvordan fungerer systemet?

Lån til boligbyggeri »udbetales« som regel i obligationer, som bygherren skal sælge. På grund af det store udbud af obligationer bliver markedet et »købers marked« — dvs. at de folk, der har kapital at investere i obligationer, fastsætter prisen. Derfor er kurserne på obligationer stadig faldet: Hvis man i dag skal bruge 60.000 kroner til et byggeri, skal man have lån i obligationer på ca. 100.000 kroner — og man skal betale rente af det fulde beløb.

Denne udvikling ville have været endnu mere katastrofal, hvis kurserne ikke i årevis var blevet kunstigt stabiliseret ved Nationalbankens støtteopkøb af obligationer. For øjeblikket ligger Nationalbanken med obligationer for mere end 7 milliarder kroner!

For et gennemsnitsbyggeri i dag betyder det, at kurstabt koster lige så meget som materialerne!

Og at 80% af huslejen er kapitaludgifter — heraf udgør renten alene mellem 65 og 70%.

Derfor er huslejerne i dag så høje, at de sluger op mod en trediedel af gennemsnitslønmodtagerens løn — det er prisen, vi betaler for at overlade finansieringen til den private kapital.

Og så skal det født hjælpe, at man gennem rentesikrings- og boligsikringsordninger påstår at spænde et »socialt sikkerhedsnet« ud under de mindre- og mindstbemidlede: De skal selv betale disse »sikkerhedsordningers« over skatten — og pengene går i lommerne på spekulanter, obligationsejere og bankaktionærer. For sikringsordningerne skaber i virkeligheden sikkerhed for spekulanterne, som kan bygge så dyrt, de vil, og alligevel være sikre på at få udlejet. For staten betaler differencen mellem en »rimelig« husleje og den høje leje.

Ja, men hvis det offentlige, samfundet, skal financiere boligbyggeriet, så skal vi jo også af med pengene?

Javel — men vi får valuta for pengene og skal ikke betale ågerrenter til kapitalisterne. Samfundet behøver ikke at stjenes på borgerne.

Hvor skaffer vi pengene?

Det ligger fristende nær at foreslå, at man bare skal indkræve beløbet over skatterne og derefter løbende bevillige pengene til boligbyggeriet over finansloven. Desværre siger erfaringerne, at dette frister politikerne til i en økonomisk betragtet situation at skære ned på bevillingerne til boligbyggeriet.

Det vil derfor nok være klogere at skabe en finansieringsordning med fonds, som har »uafhængige« indtægter — og som udelukkende har til formål at finansiere boligbyggeriet.

Det er ikke en ny tanke: Socialistisk Folkeparti har gentagne gange stillet forslag i Folketinget om oprettelse af et boligfond. Og under arbejderpartiflertallet skete en beskedent begyndelse med det boligfond, der blev skåret hårdt ned af den borgerlige regering. Man kan godt forstå de borgerlige partiers afsky for boligfondstanken — som en ordfører for et af disse partier sagde første gang SF fremsatte forslaget: »Det er jo den rene socialisme«. Det er det nu ikke — men det er et skridt på vejen til at bryde den private kapitalts magt på lånemarkedet.

Men disse fonds skal have penge at arbejde med — hvor kan de skaffes?

Der er flere muligheder:

1. Pengene kan indkræves over skatterne.
2. Man kunne ved gennemførelse af en almindelig dansk pensionsordning på værdifast basis — omfattende alle pensionsordninger, også dem, der nu er private, samt folkepensions- og ATP-bidragene, lade disse penge overføres til en boligfond.

3. Man kunne ved lov bestemme, at ligesom en vis del af lejen i det sociale byggeri skal anvendes til investering i nybyggeri, således skulle også en vis del af lejen i det private byggeri overføres til det offentlige boligfond — eventuelt i form af en særskat på huslejeindtægter. Dette ville måske være klogt, hvis det sociale byggeri også lod disse penge overgå til det offent-

DET KONCEPTE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

1970

1970/1970

1970'ernes boligpolitik

lige boligfond, som formodentlig bedre ville være i stand til at overskue og planlægge byggeriet.

4. Endelig kunne der overføres midler fra offentlige institutioner som postgiroen og Statsanstalten for livsforsikring — og fra en nyoprettet postsparebank.

Hvem skal kunne låne?

Det offentlige boligfond skal udlåne til byggeri til fast, lav rente i parilån — dvs. uden kurstab.

Det skal principielt udlåne til alle — men til lånene skal der knyttes betingelser:

Byggeriet skal være pris- og kvalitetskontrolleret, det skal indgå i en samlet lands-boligplan — og det skal udlejes til kostpris.

Plan, forskning, teknik

På trods af den enorme jungle af boliglove, byggevedtægter samt diverse lands-, egn- og byplaner hersker der i dag nærmest anarki på planlægningsområdet. Gang på gang ser man regler omgæet, byplaner brudt. Og meget ofte sker det ad administrativ vej.

Hvis det enorme kompleks af problemer, som boligproblemet omfatter, skal løses, må og kan det kun ske ved en planlægning i alle led: hvor byggeriet skal ligge, hvad slags byggeri, planlægning af byggeprocessen lige fra fremstilling af materialerne til den sidste færdiggørelse og fremskafning af den nødvendige arbejdskraft og de nødvendige byggegrunde.

Hvis en sådan planlægning skal være realistisk, må den begrundes i forskning af alle led i processen. Det gælder ikke blot de rent tekniske problemer, som er store nok, men også de sociale og kulturelle problemer i forbindelse med dette enorme byggeri. Husk: 67.000 boliger om året svarer til nybygning af en by på størrelse med Frederiksberg!

Et vigtigt led i denne planlægning er fagbevægelsen. Hvis vi skal løse opgaverne omkring kæmpemæssige »rullende« byggerier, er det nødvendigt, at spørgsmålet om arbejdskraftens bevægelighed løses, ligesom fagbevægelsen bliver nødt til at løse en række strukturproblemer i takt med den tekniske udvikling, hvis arbejdskraftproblemet ikke skal udvikle sig til en »flaskehals« — til skade for fagbevægelsen såvel som for samfundet. Det er også givet, at industrielt demokrati, hvor netop bygningsarbejdernes viden og erfaringer udnyttes, er en forudsætning for den mest effektive arbejdsgang.

Til dette kommer spørgsmålet om vore boliger i det hele taget er tidsvarende — og om de vil være det i fremtiden eller blot om få år. Det er muligt og endog sandsynligt, at en lang række af de funktioner, som vi i dag af tradition tillægger boligen, i fremtiden bliver flyttet over i kollektive anlæg.

Og den enormt hurtige tekniske udvikling rejser en lang række spørgsmål, som må løses og sættes på plads i planlægningen: de ny materials anvendelse, eventuel produktion af billige »engangsboligers«, som destrueres, når de efter en periode ikke mere skal anvendes, mulighederne for at skabe et kunstigt klima for et helt byområde og dermed en total ændring af de krav, der stilles til boligens tekniske udformning, udviklingen af trafikmidlerne, så folk ikke mere i samme grad som nu er bundet geografisk af deres arbejdsplads — for blot at nævne enkelte.

Alt dette kræver planlægning — og det er en samfundsopgave. Det kan ikke overlades til private — de har kun alt for tydeligt vist, at profit- og ikke samfundshensyn bestemmer deres byggeri, deres planlægning.

Statsproduktion af materialer

Et af de områder, hvor der — skjult for de fleste — sker den groveste udnyttelse af boligbyggeriet, er byggematerialeproduktionen.

Den altovervejende del af byggematerialerne produceres af private. Det hæmmer den nødvendige industrialisering og rationalisering af boligproduktionen, fordi der ikke findes en fælles plan.

Og samtidig sinker det udviklingen af nye byggemetoder, fordi de enkelte fabrikanter af profithensyn vægrer sig ved at investere i eksperimenter.

På grund af den nære økonomiske sammenhæng mellem alle væsentlige led i den private byggemateriale-industri, er det muligt for denne at fastsætte ensartede — og for høje — priser.

Derfor mener Socialistisk Folkeparti, at der skal oprettes en samfundsejet fabrik for byggelementer, som i første omgang skal dække det offentlige og det sociale byggeris behov. Samtidig vil det kunne påføre den private industri en følelig konkurrence og medføre en prissænkning på hele byggemarkedet, ligesom det vil give det offentlige bedre muligheder for kontrol med den private byggemateriale-industris priser.

Begynd ved grunden

Hvis et byggeri og en planlægning af dette omfang skal kunne virkeliggøres, er det en forudsætning, at der kan sikres de fornødne arealer. Jorden må ikke fortsat være spekulationsobjekt, som den er det nu.

Derfor må der gennemføres jordlove, som sikrer det offentlige råderet til de nødvendige byggegrunde og til den jord, som skal anvendes til veje og andre kollektive anlæg i forbindelse med byggeriet. Det offentlige skal have ekspropriationsret til den nødvendige jord, som bør udlejes på jordrentevilkår, hvor lejen fastsættes i forhold til den økonomiske udvikling.

Begynd småt — end stort

Det siger sig selv, at selvom vi i de kommende 15 år for overhovedet at følge med skal bygge 67.000 boliger om året, kan vi ikke de første år nå op på dette tal. Der skal skaffes penge, der skal forskes, der skal udarbejdes planer.

Men boligerne skal bygges — og vi må begynde. Det må være muligt at lægge en plan, hvorefter man begynder relativt småt, for derefter at lade byggeriet stige, således at det endelige resultat — 1.135.000 boliger nås i 1985.

Overgangsproblemer

Der vil være en lang række overgangsproblemer, som må løses. Det åbnelige — og for parcelhusejerne reelt skadelige — skattetilskud må fjernes. Det fungerer i dag som en faktisk statsstøtte til byggespekulanterne. En opskrivning af værdien af bolig i egen ejendom, forekommer at være en skinløsning. For at undgå sociale skævheder, vil det snarere være rimeligt, at der, efterhånden som der gennem boligfond og ad anden vej opnås mulighed derfor, stilles lån til normalrente til rådighed for parcelhusbeboerne til omprioritering, og at fradragreglen afskaffes i takt hermed, således at den helt bortfalder, når lånene betales med »normalrentes«.

Den skadelige lov om ejerlejligheder må ophæves. Den har — som forudsagt af SF — givet eventyrlige muligheder for spekulanterne, ligesom den vil vanskeliggøre såvel sanering som planlægning fremover.

Det vil også være nødvendigt at udbygge beskyttelsen af lejerne. Huslejeloven er en kaotisk jungle og bør tages op til fuldstændig revision og forenkling. En ny huslejelov bør give det offentlige betydeligt forøgede muligheder for at gribe ind. Den må sikre, at huslejerne holdes under kontrol, ejernes pligter overfor lejerne med hensyn til vedligeholdelse osv. skærpes, skarp kontrol med »moderniseringer« gennemføres og lejerne må beskyttes mod usaglige opsigelser.

Vi vil stadig i en lang række år fremover mangle boliger. Og de forhåndenværende boliger vil ikke uden videre være fordelt efter lejerne behov og ydeevne. Det er derfor — og i allerhøjeste grad af hensyn til planlægningen — nødvendigt, at der skabes en central boligregistrering og boligansøgning, hvortil ejerne har pligt til at anmelde enhver ledig bolig.

Og der må sikres lejerne fri bytteret.

1970'ernes boligpolitik

Demokrati i alle led

Boligproblemet skal løses — men det er stort. Det vil ikke blot stille krav til befolkningens pengepung — men også betyde, at befolkningen må tages med på råd, må have medbestemmelse over, hvorledes pengene bliver brugt.

Det betyder, at boligbyggeriet skal underkastes en demokratisk kontrol, at både de nuværende og de fremtidige lejere må tages med på råd også om planlægningen og udformningen af byggeriet.

Det er ikke nok at smække et tilstrækkeligt stort antal karreer op — folk skal leve i dem, det skal være rammen om deres daglige tilværelse fra fødsel til grav. Det er der, de skal hente kræfter til deres arbejde, der, de skal leve med deres familie.

Derfor må de også, når de er flyttet ind være medbestemmende over ejendommens drift og administration. Det er et lige så naturligt krav, som kravet om demokrati på arbejdspladsen — og det er et krav, som må opfyldes i alt byggeri — også det sociale.

Nu

Borgerens ret til arbejde og social tryghed anerkendes — i hvert fald officielt — af alle. Men trygheden undermineres, hvis det helt elementære krav om en menneskeværdig og tidsvarende bolig ikke opfyldes.

Socialistisk Folkeparti henvender sig til Danmarks befolkning om støtte til vor boligpolitik. Det vil koste penge, der skal ofres. Men i modsætning til de borgerlige politikere, der taler om, at »folk skal gøres mere boligbevidste« og at »der bør ofres mere på boligen« (og i virkeligheden mener, at der skal betales mere til spekulanter, obligations- og aktieejere) — så fremlægger SF en boligpolitik, som giver resultater i forhold til ofrene.

Bolignøden er en kræftskade. Den rammer den enkelte — den rammer samfundet.

Der er talt længe nok — nu skal der handles.

Per Dich

PARTIFORENINGSKOMMENTARER

Nørrebro, 11/12 kreds:

Ved omkostningsberegningen af det fremtidige boligbyggeri bør man dels såvidt muligt bruge nutidige tal — og når man anvender en dynamisk betragtning på Nationalproduktet, kan man ikke anvende en statisk betragtning med hensyn til omkostningstigningen indenfor boligbyggeriet, der har vist indenfor de sidste ca 20 år en tendens til fordobling hvert 5. år af huslejeniveauet.

Dermed skal foreningen bemærke, at man lægger særdeles stor vægt på oprettelsen af et fælles centralregister for lejligheder i de store byer — og at der i forbindelse hermed sikres lejernes adgang til fri bytteret af lejlighed (også indenfor det almennyttige boligbyggeri).

Financieringsmulighederne af det almennyttige boligbyggeri må undersøges nøjere, herunder med henblik på muligheden af faste lån til en lav rente fra diverse fonds (ATP), muligheden for at lade forsikringselskaberne, der i forvejen anbringer penge i byggeriet ved opkøb af obligationer, yde direkte lån til lav rente der bestemmes ad lovgivningens vej, og evt. via skatten.

At der snarest må indføres lejerdemokrati i det sociale boligbyggeri, således at lejere får direkte indflydelse på administrationen af deres egne lejligheder og bestemmelse over, hvilke økonomiske dispositioner der skal foretages.

At ejerlejligheder ikke må få parcelhusstatus, og at værdien af egen bolig i parcelhuse skal sættes væsentligt op — mindst til den gældende rente på obligationsmarkedet, subsidiært at renteutgifter etc. ikke skal kunne fradrages på indkomsskatteopgørelsen.

Med hensyn til kvaliteten af det nye boligbyggeri bør man specielt sørge for at sænke støjniveauet, herunder lade underetagen i højhuse være fri for boliger, men benytte den til fællesfaciliteter, herunder børnehaver, pulterkamre, etc., og der bør sikres beboerne tålelige temperaturer om sommeren, hvor der i det nye byggeri er ca 30 - 35°.

At huslejen indenfor det almennyttige boligbyggeri ikke må pristalsreguleres, at huslejeafsettelsen jfr. den ændrede situation siden boligfordiget tages op til nyvurdering, således at huslejen kan nedtrappes efterhånden som lån etc. er blevet afdraget.

At lejekontrakter udformes således, at det klart fremgår, hvilken husleje der er den faktiske, og hvilke rettigheder og pligter der påhviler lejlighedens indehaver. Det bemærkes, at i de nugældende lejekontrakter angives kun halvdelen af den faktiske husleje, jfr. direktør E Sølvkjær, AKB, og at ca 70.000 lejligheder om ca 2 år vil stige til det dobbelte.

4

Østerbro partiforening:

Vi finder boligbehovet stærkt undervurderet i oplægget til boligdebat, idet man må formode at en meget stor del af beboerne i Københavns ældre boligmasse ville skifte bolig, hvis de havde økonomisk mulighed for det. Lige så sikkert er de fleste af disse ikke registreret som boligsøgende, da de sandsynligvis for længst har opgivet at få en mere tidsvarende bolig til overkommelig pris. På baggrund heraf anses det foreslåede saneringstempo for at være for lavt.

Vi må ligeledes anholde, at man som eneste saneringskriterium nævner boligens alder — i dette tilfælde 100 år. Vi vil betragte en bolig som saneringsmoden, hvis den ikke opfylder eller for en rimelig bekostning kan bringes til at opfylde følgende krav: centralvarme, wc, bad, samt effektiv isolering imod kulde og støj. Vi frygter således overhovedet ikke en stor byggeaktivitet i de kommende år.

Med hensyn til distribuering af boliger tilslutter vi os fuldstændigt kravet om fri bytteret og mener desuden, at den offentlige boliganvisning må have ret til at fordele tomme lejligheder uden hensyn til ejerens ønsker, således at der i langt højere grad kan tages sociale hensyn — samtidig hermed vil man komme uvæsenet med boligdisosser tillivs.

Boligsikringen må udbygges, så at selv de mindstbemidlede kan flytte ind i det nye boligbyggeri.

Vi nærer den største betænkelighed ved den såkaldte huslejeudligning, idet det som regel netop er de fattigste, der bor i de billigste (og dårligste) lejligheder, og det vil kunne virke direkte associalt at pålægge dem ekstra byrder, blot fordi nye lejligheder på grund af en elendig finansieringsform er drevet op i et urimeligt prislag. Herudover vil det sandsynligvis ikke være muligt at forhindre, at husejeren tilegner sig gevinsten.

Findes det absolut nødvendigt at udjævne den pris man betaler for boliger af ens kvalitet, må det ske i form af en ekstraskat — afhængig af indtægten — der lægges på de personer der bor for billigt. Denne ekstraskat må ubeskåret tilfalde en boligfond. En sådan udligning må ikke pålægges lejligheder der efter vore kriterier er saneringsmodne.

Efter vor mening fremkommer den afgørende skævhed i boligsituationen ved, at man henter pengene til byggeri på det private lånemarked. Vi foreslår, at man overvejer at skaffe finansieringsmulighederne ad skattevejen, og pengene skal stilles til rådighed for en central planlægningsmyndighed.

SP tryk
557011

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk